

POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO ATASKAITOS SANTRAUKA

ORIGINALAS

ORGANIZATORIUS

UAB „AMENUS“

OBJEKTAS

**KREMATORIUMO STATYBA IR EKSPLOATAVIMAS,
PRAMONĖS G. 27A, UTENA, UTENOS MIESTO SEN., UTENOS R. SAV.**

DOKUMENTO RENGĖJAS

UAB „Aplinkos vadyba“

 +370 5 204 5139

 +370 613 22747

 info@aplinkosvadyba.lt

 www.aplinkosvadyba.lt

Adresas korespondencijai

Manufaktūrų g. 20-212,
11342 Vilnius

Registracijos adresas

Vilkpėdės g. 22,
03151 Vilnius

j.k. 300513582
PVM m. k. LT100003527619

Rengėjai:

Jurgita Murauskienė, aplinkos apsaugos skyriaus vadovė

Kornelijus Klinga, aplinkos apsaugos projektų vadovas

Rimas Šiaulyš, visuomenės sveikatos specialistas

TURINYS

1. PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS ORGANIZATORIUS	4
2. PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO ATASKAITOS RENGĖJAS	4
3. PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS ANALIZĖ	4
3.1. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas, ekonominės veiklos rūšies kodas.....	4
3.2. Planuojamos ūkinės veiklos pajėgumas, gaminama produkcija (teikiamos paslaugos), gaminamų produktų (teikiamų paslaugų) paskirtis, naudojamos medžiagos, žaliavos, gamtiniai, energiniai ištekliai...4	4
3.3. Ūkinėje veikloje naudojamų technologijų aprašymas, esamų ir planuojamų statinių ir įrenginių išdėstymo planas.....	5
3.4. Ūkinės veiklos vykdymo terminai ir eiliškumas, ūkinės veiklos vykdymo trukmė	5
3.5. Informacija, kokiuose ūkinės veiklos etapuose atliekamas poveikio visuomenės sveikatai vertinimas.....	5
3.6. Siūlomos planuojamos ūkinės veiklos alternatyvos.....	6
4. PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS VIETOS ANALIZĖ	6
4.1. Planuojamos ūkinės veiklos vieta.....	6
4.2. Žemės sklypo, kuriame planuojama ūkinė veikla, pagrindinė žemės naudojimo paskirtis, naudojimo būdas (-ai), žemės sklypo plotas, žemės sklypui nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos (pridedama išrašo iš Nekilnojamojo turto registro centrinio duomenų banko kopija)	7
4.3. Vietovės infrastruktūra	8
4.4. Ūkinės veiklos vietos (žemės sklypo) įvertinimas atsižvelgiant į greta ir aplink planuojamą ūkinę veiklą, esančias, planuojamas ar suplanuotas gyvenamųjų pastatų, visuomeninės paskirties, rekreacines ar kitas teritorijas, statinius, pastatus, objektus, nurodytus Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo 24 straipsnio 4 dalyje, ar kitus visuomenės sveikatos saugos požiūriu reikšmingus objektus.....	10
5. PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS VEIKSNIŲ, DARANČIŲ ĮTAKĄ VISUOMENĖS SVEIKATAI, TIESIOGINIO AR NETIESIOGINIO POVEIKIO KIEKYBINIS IR KOKYBINIS APIBŪDINIMAS IR ĮVERTINIMAS 10	
5.1. Planuojamos ūkinės veiklos cheminės taršos, galinčios daryti poveikį visuomenės sveikatai, vertinimas.....	10
Suskaičiuotos aplinkos oro teršalų pažemio koncentracijos tiek be fono, tiek ir įvertinus foną nei planuojamos ūkinės veiklos teritorijoje, nei artimiausios gyvenamosios aplinkos ore ar prie rekomenduojamos sanitarinės apsaugos zonos ribų neviršija ribinių verčių, nustatytų žmonių sveikatos apsauga. Atsižvelgiant į tai, kad planuojamos ūkinės veiklos metu numatomas vietinis bendras aplinkos oro taršos padidėjimas dėl mobilių taršos šaltinių įtakos yra nežymus (bendras per metus išmetamų teršalų kiekis – 2,63 kg), reikšmingas neigiamas poveikis visuomenės sveikatai dėl teritorijoje manevruojančio autotransporto nebus daromas.	10
5.2. Galimas planuojamos ūkinės veiklos poveikis visuomenės sveikatai, atsižvelgiant į ūkinės veiklos metu į aplinką skleidžiamus kvapus	10
5.3. Fizinės taršos, galinčios daryti poveikį visuomenės sveikatai, vertinimas	11
5.4. Kiti reikšmingi planuojamos ūkinės veiklos visuomenės sveikatai įtaką darantys veiksniai	11
5.5. Ekonominiai, socialiniai, psichologiniai planuojamos ūkinės veiklos visuomenės sveikatai įtaką darantys veiksniai.....	11
6. PRIEMONIŲ, KURIOS PADĖS IŠVENGTI AR SUMAŽINTI NEIGIAMĄ PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS POVEIKĮ VISUOMENĖS SVEIKATAI, APRAŠYMAS BEI JŲ PASIRINKIMO ARGUMENTAI	13
7. ESAMOS VISUOMENĖS SVEIKATOS BŪKLĖS ANALIZĖ	13
7.1. Vietovės gyventojų demografiniai rodikliai.....	13
7.2. Gyventojų sergamumo rodiklių analizė.....	13
7.3. Gyventojų rizikos grupių populiacijoje analizė.....	13
7.4. Gyventojų demografinių ir sveikatos rodiklių palyginimas su visos populiacijos duomenimis	15
7.5. Planuojamos ūkinės veiklos poveikis visuomenės sveikatos būklei.....	15

POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO ATASKAITOS SANTRAUKA

Krematoriumo statyba ir eksploatavimas,

Pramonės g. 27A, Utena, Utenos miesto sen., Utenos r. sav.

8. SANITARINĖS APSAUGOS ZONOS RIBŲ NUSTATYMO ARBA TIKSLINIMO PAGRINDIMAS	15
9. POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO METODŲ APRAŠYMAS	16
9.1. Panaudoti kiekybiniai ir kokybiniai poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metodai ir jų pasirinkimo pagrindimas.....	16
9.2. Galimi vertinimo netikslumai ar kitos vertinimo prielaidos.....	17
10. POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO IŠVADOS	17
11. SIŪLOMOS SANITARINĖS APSAUGOS ZONOS RIBOS	18
12. REKOMENDACIJOS DĖL POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO STEBĖSENOS, EMISIJŲ KONTROLĖS IR PAN.	18

1. PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS ORGANIZATORIUS

Pavadinimas: UAB „Amenus“
Adresas: Ažuolyno g. 10, Vilnius
Jmonės kodas: 305432383
Telefonas: +370 604 22999
El. p.: info@amenus.lt

2. PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO ATASKAITOS RENGĖJAS

Pavadinimas: UAB „Aplinkos vadyba“
Adresas: Manufaktūrų g. 20-212, Vilnius
Jmonės kodas: 300513582
Telefonas: 8 5 204 51 39, 8 613 22747
El. p.: info@aplinkosvadyba.lt

Kontaktinis asmuo: Kornelijus Klinga, mob. 8 640 35061.

Ataskaitą parengė: Kornelijus Klinga, Jurgita Murauskienė, Rimas Šiaulys.

Juridinio asmens licencija Nr. VSL-358.

Fizinio asmens visuomenės sveikatos peržiūros specialisto licencija Nr. 0263-MH/SE/PV-09.

3. PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS ANALIZĖ

3.1. Planuojamos ūkinės veiklos pavadinimas, ekonominės veiklos rūšies kodas

Ūkinės veiklos pavadinimas – **Krematoriumo statyba ir eksploatavimas, Pramonės g. 27A, Utena, Utenos miesto sen., Utenos r. sav.**

Jmonės veikla vykdoma pagal ekonominės veiklos rūšies kodą: 96.03 – Laidotuvių ir su jomis susijusi veikla, pagal Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių (EVRK 2 red.), patvirtintą Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2007 m. spalio 31 d. įsakymu Nr. DĮ-226 „Dėl ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus patvirtinimo“.

3.2. Planuojamas ūkinės veiklos pajėgumas, gaminama produkcija (teikiamos paslaugos), gaminamų produktų (teikiamų paslaugų) paskirtis, naudojamos medžiagos, žaliavos, gamtiniai, energiniai išteklių

UAB „Amenus“ planuojamos ūkinės veiklos teritorijoje, adresu Pramonės g. 27A, Utena, Utenos miesto sen., Utenos r. sav., planuoja statyti bpauslaugų paskirties pastatą (krematoriumą) ir teikti palaikų kremavimo paslaugą.

Naudojamos medžiagos, žaliavos, gamtiniai, energiniai išteklių

Planuojama, kad per metus buitiniams reikmėms bus sunaudojama iki 24 m³, o technologiniame procese iki 281 m³ geriamojo vandens. Planuojama, kad per metus bus sunaudojama iki 34 MWh elektros energijos. Technologinio proceso metu bus naudojamos gamtinės dujos. Planuojama, kad per metus bus sunaudojama iki 68 640 Nm³ gamtinių dujų. Siekiant sumažinti į aplinkos orą išmetamų teršalų kiekį ir užkirsti kelią kvapų į aplinkos orą išsiskyrimui, išmetamųjų dujų valymui bus naudojamas natrio hidrokarbonato mišinys su 30 proc. aktyvuotos

POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO ATASKAITOS SANTRAUKA

Krematoriumo statyba ir eksploatavimas,

Pramonės g. 27A, Utena, Utenos miesto sen., Utenos r. sav.

anglies. Šilumokaičio linijoje taip pat bus naudojamas aušinimo skystis, kuris bus maišomas su vandeniu. Šis skystis cirkuliuos uždaroje sistemoje ir tiesiogiai kremavimo procese nebus naudojamas.

3.3. **Ūkinėje veikloje naudojamų technologijų aprašymas, esamų ir planuojamų statinių ir įrenginių išdėstymo planas**

Krematoriumo statyba ir eksploatavimas bus vykdomas Pramonės g. 27A, Utena, Utenos miesto sen., Utenos r. sav., esančiame viename žemės sklype.

Planuojama ūkinę veiklą numatoma vykdyti viename žemės sklype:

- Kadastrinis Nr. – 8270/0010:232, unikalus numeris – 4400-5543-1762. Daikto pagrindinė naudojimo paskirtis – Kita, žemės sklypo naudojimo būdas – Komercinės paskirties objektų teritorijos. Žemės sklypo plotas – 1,4398 ha. Žemės sklypas nuosavybės teise priklauso UAB „Amenus“. Žemės sklype pastatų ar kitų statinių nėra.

Projektuojamo paslaugų paskirties pastato (krematoriumo) rodikliai:

- ✓ Bendras plotas – 679,73 m²;
- ✓ Pastato užstatymo plotas – 772,60 m²;
- ✓ Tūris – 3455 m³;
- ✓ Pastato aukštis – 6,33 m;
- ✓ Aukštų skaičius – 1.

Krematoriumo patalpos atitiks Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2013 m. gegužės 27 d. įsakymu Nr. V-539 patvirtintos Lietuvos higienos normos HN 91:2013 „Žmogaus palaikų laidojimo paslaugų, kremavimo, balzamavimo veiklos visuomenės sveikatos saugos reikalavimai“ nurodytų būtiniausių patalpų poreikį kremavimo įmonei.

Darbo režimas:

- ✓ Darbo dienų skaičius metuose – 312 d. d. (6 d. d. per savaitę);
- ✓ Pamainų kiekis paroje – 2 pamainos;
- ✓ Darbuotojų skaičius – 4 darbuotojai;
- ✓ Darbo laikas – 8⁰⁰ – 22⁰⁰.

3.4. **Ūkinės veiklos vykdymo terminai ir eiliškumas, ūkinės veiklos vykdymo trukmė**

3.4.1 lentelė. Veiklos vykdymo terminai, eiliškumas

<i>Eil. Nr.</i>	<i>Darbų pavadinimas</i>	<i>Įvykdymo terminas</i>
1.	Sanitarinės apsaugos zonos nustatymas (poveikio visuomenės sveikatai vertinimo procedūrų atlikimas)	2022 m. II-III ketv.
2.	Techninio projekto parengimas, derinimas, statybą leidžiančio dokumento gavimas	2022-2023 m.
3.	Statybos darbai	2022-2023 m.
4.	Kremavimo veiklos licencijavimo procedūros pagal Kremavimo veiklos licencijavimo taisyklių reikalavimus	2022-2023 m.
5.	Leidimo higienos paso gavimas	2022-2023 m.
6.	Numatomas eksploatacijos laikas	Neterminuotas

3.5. **Informacija, kokiuose ūkinės veiklos etapuose atliekamas poveikio visuomenės sveikatai vertinimas**

POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO ATASKAITOS SANTRAUKA

Krematoriumo statyba ir eksploatavimas,
Pramonės g. 27A, Utena, Utenos miesto sen., Utenos r. sav.

Poveikio visuomenės sveikatos vertinimas atliekamas pirmojo etapo, t. y. sanitarinės apsaugos zonos nustatymo, metu, kaip atskiras dokumentas.

3.6. Siūlomos planuojamos ūkinės veiklos alternatyvos

Alternatyvios ūkinės veiklos vietos nesvarstomos. Planuojamos ūkinės veiklos vietos pasirinkimą lėmė tai, kad nagrinėjama teritorija yra lengvai pasiekama, teritorijoje šiuo metu nevykdoma veikla, ji neužstatyta, gretimybėse esanti teritorija nėra apgyvendinta - teritorija, esanti šiaurinėje, rytinėje ir pietinėje planuojamos ūkinės veiklos pusėse nėra užstatyta ar apgyvendinta, vakarinėje planuojamos ūkinės veiklos teritorijos pusėje išsidėsčiusios pramonės ir sandėliavimo veiklą vykdančios įmonės.

Planuojama ūkinė veikla neprieštarauja Utenos miesto teritorijos bendrojo plano, patvirtinto Utenos rajono savivaldybės tarybos 2008 m. spalio 30 d. sprendimu Nr. TS-276 „Dėl Utenos miesto teritorijos bendrojo plano patvirtinimo“ (2016 m. kovo 31 d. sprendimo Nr. TS-91 redakcija) (toliau – bendrasis planas), sprendiniams.

4. PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS VIETOS ANALIZĖ

4.1. Planuojamos ūkinės veiklos vieta

Krematoriumo statyba ir eksploatavimas bus vykdomas Pramonės g. 27A, Utena, Utenos miesto sen., Utenos r. sav., esančiame viename žemės sklype.

Planuojamos ūkinės veiklos gretimybėse esanti teritorijoje nėra tankiai apgyvendinta, artimiausi gyvenamieji namai yra:

- Pramonės g. 17E, Utena, nuo planuojamos ūkinės veiklos teritorijos nutolęs per ~0,38 km į šiaurės vakarus;
- Alyvų g. 3, Mockėnų k., Utenos sen., Utenos r. sav., nuo planuojamos ūkinės veiklos teritorijos nutolęs per ~0,39 km į šiaurės rytus;
- Alyvų g. 5, Mockėnų k., Utenos sen., Utenos r. sav., nuo planuojamos ūkinės veiklos teritorijos nutolęs per ~0,4 km į šiaurės rytus.

Artimiausias visuomeninės paskirties pastatas, viešbutis „Angelas“, esantis Aukštaičių g. 2, Utena, nuo planuojamos ūkinės veiklos teritorijos nutolęs per ~1,17 km į šiaurės vakarus.

Remiantis Utenos miesto teritorijos bendrojo plano pagrindiniu brėžiniu, nustatyta, kad:

- Planuojamos ūkinės veiklos teritorija patenka į pramonės ir sandėliavimo objektų teritoriją, kurioje viena iš galimų tikslinių žemės paskirties naudojimū būdų – komercinės paskirties objektų teritorijos;
- Planuojama ūkinė veikla neprieštarauja Utenos miesto teritorijos bendrojo plano sprendiniams.

Remiantis Lietuvos geologijos tarnybos požeminio vandens vandenviečių su VAZ ribomis žemėlapiu, nustatyta, kad:

- Planuojamos ūkinės veiklos teritorija nesiriboja ir nekerta požeminio vandens vandenviečių, nepatenka į esamas ar projektu numatytas vandenviečių apsaugos zonas;
- Artimiausia požeminio vandens vandenvietė, skirta geriamojo gėlo vandens gavybai (Reg. Nr. 5482), nuo planuojamos ūkinės veiklos teritorijos nutolusi per ~0,57 km į pietvakarius.

Planuojama ūkinė veikla nedarys neigiamo poveikio aplink esantiems objektams, nes planuojama veikla nėra tarši, artimoje aplinkoje vyrauja kitos paskirties (pramonės ir sandėliavimo, komercinės paskirties) teritorijos. Gyvenamųjų namų, visuomeninės paskirties pastatų, rekreacinių

POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO ATASKAITOS SANTRAUKA

Krematoriumo statyba ir eksploatavimas,

Pramonės g. 27A, Utena, Utenos miesto sen., Utenos r. sav.

ir kurortinių teritorijų artimoje planuojamos ūkinės veiklos teritorijoje nėra. Žemės sklypas, kuriame bus vykdoma ūkinė veikla, neturi istorinės – kultūrinės vertės, nėra valstybinių rezervatų, nacionalinių ar regioninių, gamtos draustinių apsaugos zonų ar juostų ir kitų saugomų teritorijų. Kultūros paveldo vertybių ar archeologinių paminklų žemės sklype nėra.

Informacija apie sanitarinės apsaugos zonos ribų nustatymą ir įregistravimą

Remiantis Lietuvos Respublikos Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 3 priedo 2 lentelės 10 punktu, krematoriumui yra nustatoma normatyvinė sanitarinės apsaugos zona 200 m. Į normatyvinę sanitarinės apsaugos zoną, kai neatliekamas PVSV, (SAZ ribos pažymėtos nuo teritorijoje planuojamų taršos šaltinių) patenka 25 žemės sklypai, daugumą jų – kitos paskirties (pramonės ir sandėliavimo, komercinės paskirties objektų) žemės sklypai. Į normatyvinės SAZ ribas (200 m), kai poveikio visuomenės sveikatai vertinimas nebūtų atliekamas, gyvenamieji namai ir gyvenamoji aplinka, visuomeninės paskirties pastatai ir jų aplinka nepatenka. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros 2002 m. gegužės 16 d. įstatymu Nr. IX-886, 24 straipsnio 3 punktu - ūkinei veiklai ir (ar) objektams, kuriems nustatomos sanitarinės apsaugos zonos, sanitarinės apsaugos zonų dydis nurodytas Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme arba šis dydis nustatomas planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ir planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo dokumentuose, atlikus poveikio visuomenės sveikatai vertinimą. Atlikus planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimą ar planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimą, įvertinus konkrečios ūkinės veiklos galimą poveikį visuomenės sveikatai, Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nurodytas ar poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metu nustatytas sanitarinės apsaugos zonų dydis gali būti sumažintas arba padidintas planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ir planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo dokumentuose. Šioje PVSV ataskaitoje apskaičiuotos rekomenduojamos (patikslintos) SAZ ribos, įvertinus planuojamą ūkinę veiklą, nustatytos pagal suskaičiuotą aplinkos oro taršos ir triukšmo lygį. Rekomenduojamos SAZ plotas yra 1,4398 ha. Rekomenduojamos sanitarinės apsaugos zonos ribos apima visą žemės sklypą, kuriame planuojama vykdyti ūkinę veiklą. Į rekomenduojamos SAZ ribas gyvenamieji namai ir gyvenamoji aplinka, visuomeninės paskirties pastatai ir jų aplinka nepatenka.

4.2. Žemės sklypo, kuriame planuojama ūkinė veikla, pagrindinė žemės naudojimo paskirtis, naudojimo būdas (-ai), žemės sklypo plotas, žemės sklypui nustatytos specialiosios žemės naudojimo sąlygos (pridedama išrašo iš Nekilnojamojo turto registro centrinio duomenų banko kopija)

Planuojama ūkinę veiklą numatoma vykdyti viename žemės sklype:

- Kadastrinis Nr. – 8270/0010:232, unikalus numeris – 4400-5543-1762. Daikto pagrindinė naudojimo paskirtis – Kita, žemės sklypo naudojimo būdas – Komercinės paskirties objektų teritorijos. Žemės sklypo plotas – 1,4398 ha. Žemės sklypas nuosavybės teise priklauso UAB „Amenus“. Žemės sklype pastatų ar kitų statinių nėra. Žemės sklypui nustatytos specialiosios žemės ir miško naudojimo sąlygos:
 - ✓ Kelių apsaugos zonos (III skyrius, antrasis skirsnis). Plotas – 0,6292 ha;
 - ✓ Melioruotos žemės ir melioracijos statinių apsaugos zonos (VI skyrius, antrasis skirsnis). Plotas – 0,0405 ha;
 - ✓ Komunalinių objektų sanitarinės apsaugos zonos (IV skyrius, pirmasis skirsnis). Plotas – 1,4398 ha.

4.3. Vietovės infrastruktūra

Vandens tiekimas.

Planuojama, kad per metus buitiniams reikmėms bus sunaudojama iki 24 m³, o technologiniame procese iki 281 m³ geriamojo vandens. Vanduo į teritoriją bus tiekiamas prisijungus prie centralizuotų Utenos miesto vandentiekio tinklų.

Energijos tiekimas.

Planuojama, kad per metus bus sunaudojama iki 34 MWh elektros energijos. Elektros energija į planuojamos ūkinės veiklos teritoriją bus tiekama prisijungus prie AB „ESO“ elektros skirstymo tinklų.

Nuotekų surinkimas.

Buitinės nuotekos

Planuojama, kad per metus įmonėje susidarys iki 24 m³ buitinių nuotekų. Susidariusios buitinės nuotekos bus nuvedamos į centralizuotus Utenos miesto nuotekų tinklus.

Gamybinės nuotekos

Planuojamos ūkinės veiklos metu gamybinės nuotekos nesusidarys, visas planuojamas naudoti vanduo bus sunaudojamas technologinio proceso metu, o jo likučiai garų pavidalu kartu su išmetamosiomis dujomis pateks į aplinkos orą. Aušinimo vanduo, kuris bus keičiamas vieną kartą per metus, gali savo sudėtyje turėti kenksmingų medžiagų ir toliau bus tvarkomas kaip atlieka. Jis bus perduodamas atliekų tvarkytojams.

Paviršinės nuotekos

Paviršinės lietaus nuotekos, kurioms nebūtinai papildomas valymas (nuo pastato stogo), bus surenkamos ir nuvedamos į teritorijoje planuojamą įrengti infiltracijos šulinį, kurio pagalba paviršinės lietaus nuotekos infiltruos į gruntą.

Paviršinės nuotekos nuo kietų dangų bus surenkamos ir nuvedamos į teritorijoje planuojamą įrengti infiltracijos šulinį, kurio pagalba paviršinės lietaus nuotekos infiltruos į gruntą.

Bendras metinis paviršinių nuotekų kiekis iš PŪV teritorijos:

$$Q_{\text{metų}} = 443,2 + 502,9 = 946,1 \text{ m}^3/\text{metus}.$$

Atliekų tvarkymas, šalinimas ir panaudojimas.

Planuojamos ūkinės veiklos metu statybos darbų metu susidarys mišrios griovimo ir statybinės atliekos. Susidarančios atliekos bus tvarkomos vadovaujantis Atliekų tvarkymo taisyklėmis (aplinkos ministro 1999 m. liepos 14 d. įsakymas Nr. 217), Statybinių atliekų tvarkymo taisyklėmis (aplinkos ministro 2006 m. gruodžio 29 d. įsakymas Nr. D1-637), Atliekų susidarymo ir tvarkymo apskaitos ir ataskaitų teikimo taisyklėmis (aplinkos ministro 2011 m., gegužės 3 d. įsakymas Nr. D1-367), Atliekų tvarkymo įstatymu (1998 m. birželio 16 d. Nr. VIII-787). Bus pasirašomos sutartys su atliekų vežėjais bei tvarkytojais ir atliekos atiduodamos atliekų tvarkytojams, registruotiems atliekas tvarkančių įmonių registre ir užsiimantiems atliekų tvarkymo veikla. Statybinių atliekų krovimas į mašinas bus organizuojamas taip, kad statybos aikštelė ir gretima teritorija būtų apsaugota nuo dulkių ir triukšmo, o išgabenant atliekas nebus teršiama aplinka, atliekos bus vežamos dengtais sunkvežimiais, konteneriais ar kitu uždaru būdu. Vadovaujantis aplinkos ministro 2014 m. rugpjūčio 28 d. įsakymu Nr. D1-698 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. gruodžio 29 d. įsakymo Nr. D1-637 „Dėl statybinių atliekų tvarkymo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ statybvietėje bus pildomas atliekų apskaitos žurnalas, vedama susidariusių ir perduotų tvarkyti statybinių atliekų apskaita, nurodomas jų kiekis, teikiamos atliekų apskaitos ataskaitos Atliekų tvarkymo taisyklėse ir Atliekų susidarymo ir tvarkymo apskaitos ir ataskaitų teikimo taisyklėse nustatyta tvarka. Statybvietėje bus išrūšiuotos ir atskirai laikinai laikomos susidarančios:

- ✓ Komunalinės atliekos (maisto likučiai, tekstilės gaminiai, kt. buitinės atliekos);

POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO ATASKAITOS SANTRAUKA

Krematoriumo statyba ir eksploatavimas,

Pramonės g. 27A, Utena, Utenos miesto sen., Utenos r. sav.

- ✓ Inertinės atliekos (betonas, plytos, keramika ir kt. atliekos, kuriose nevyksta jokie pastebimi fizikiniai, cheminiai ar biologiniai pokyčiai);
- ✓ Perdirbti ir pakartotinai naudoti tinkamos atliekos, antrinės žaliavos (pakuotės, popierius, stiklas, plastikas ir kt. tiesiogiai perdirbti tinkamos atliekos ir/ar perdirbti ar pakartotinai naudoti tinkamos iš atliekų gautos medžiagos);
- ✓ Netinkamos perdirbti atliekos (izoliacinės medžiagos, akmens vata ir kt.);
- ✓ Pavojingosios atliekos (tirpikliai, dažai, klėjai, dervos, jų pakuotės ir kitos kenksmingos, degios, sprogstamosios, ėsdinančios, toksiškos, sukeliančios koroziją ar turinčios kitų savybių, galinčių neigiamai įtakoti aplinką ir žmonių sveikatą).

Statybvietėje gali būti atskiriama (išrūšiuojama) ir daugiau atliekų rūšių atsižvelgiant į statybos rūšis, jų apimtis ir atliekų tvarkymo galimybes. Nepavojingos statybinės atliekos bus laikinai laikomos statybvietėje ne ilgiau kaip vienerius metus nuo jų susidarymo dienos, tačiau ne ilgiau kaip iki statybos darbų pabaigos. Pavojingos statybinės atliekos bus laikinai laikomos ne ilgiau kaip 6 mėnesius nuo jų susidarymo, tačiau ne ilgiau kaip iki statybos darbų pabaigos. Statybinės atliekos iki jų išvežimo bus laikomos uždaruose konteineriuose arba tinkamai įrengtose aikštelėse. Planuojamos ūkinės veiklos metu susidarys pavojingosios ir nepavojingosios atliekos. Pavojingosios atliekos bus laikomos sandariose talpose ir konteineriuose ne ilgiau kaip 6 mėnesius. Pavojingųjų atliekų laikinas laikymas bus vykdomas laikantis Atliekų tvarkymo taisyklių (patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. 217 (Žin., 1999, Nr. 63-2065 ir vėlesni pakeitimai)) III skyriuje „Atliekų laikinas laikymas“ ir XII skyriuje „Pavojingųjų atliekų pakavimas, ženklavimas ir laikymas“ nurodytais reikalavimais. Pavojingosios atliekos bus supakuotos taip, kad jos nekeltų pavojaus visuomenės sveikatai ir aplinkai. Pavojingųjų atliekų pakuotės, konteineriai bus sukonstruoti ir pagaminti taip, kad juose esančios pavojingosios atliekos negalėtų išsipilti, išsibarstyti, išgaruoti ar kitaip patekti į aplinką. Pavojingųjų atliekų pakuočių, konteinerių (talpų) medžiagos bus atsparios juose supakuotų pavojingųjų atliekų ir atskirų jų komponentų poveikiui ir nereaguos su šiomis atliekomis ar jų komponentais. Pavojingųjų atliekų pakuočių, konteinerių dangčiai ir kamščiai bus tvirti ir sandarūs, sukonstruoti ir pagaminti taip, kad juos būtų galima saugiai atidaryti ir uždaryti, kad jie laikymo, perkėlimo ar vežimo metu nesutrūktų, neatsilaisvintų, neatsidarytų ir juose esančios medžiagos nepatektų į aplinką. Visi pavojingųjų atliekų konteineriai ar pakuotės bus paženklinėti pagal Atliekų tvarkymo taisyklių reikalavimus. Pavojingųjų atliekų ženklavimo etiketė ir joje pateikta informacija bus aiškiai matoma, atspari aplinkos poveikiui. Nepavojingosios atliekos bus laikinai laikomos ne ilgiau kaip vienerius metus ir perduodamos atliekų tvarkytojams pagal iš anksto sudarytas sutartis. Planuojamos ūkinės veiklos radioaktyviosios atliekos nesudarys. Veiklos metu susidariusių atliekų apskaita bus vykdoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. gegužės 3 d. patvirtintu įsakymu Nr. D1-367 „Dėl atliekų susidarymo ir tvarkymo apskaitos ir ataskaitų teikimo taisyklių patvirtinimo“ (Žin. 2011, Nr. 57-2720 ir vėlesni pakeitimai), kaip to reikalaujama Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. liepos 14 d. patvirtintame įsakyme Nr. 217 „Dėl Atliekų tvarkymo taisyklių patvirtinimo“ (Žin., 1999, Nr. 63-2065 ir vėlesni pakeitimai). Atliekų apskaita bus vykdoma elektroniniu būdu naudojantis Vieninga gaminių, pakuočių ir atliekų apskaitos informacinė sistema (toliau – GPAIS), pildant atliekų tvarkymo apskaitos žurnalą.

Susisiekimo, privažiavimo keliai.

Į PŪV teritoriją privažiavimas numatomas per krašto kelią Nr. 208 ir Pramonės g. (rajoninį kelią Nr. 4902). Planuojama kad per parą į planuojamos ūkinės veiklos teritoriją atvyks ir išvyks 19 lengvųjų transporto priemonių ir 3 sunkiosios transporto priemonės.

4.4. Ūkinės veiklos vietos (žemės sklypo) įvertinimas atsižvelgiant į greta ir aplink planuojamą ūkinę veiklą, esančias, planuojamas ar suplanuotas gyvenamųjų pastatų, visuomeninės paskirties, rekreacines ar kitas teritorijas, statinius, pastatus, objektus, nurodytus Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo 24 straipsnio 4 dalyje, ar kitus visuomenės sveikatos saugos požūriu reikšmingus objektus

Remiantis Utenos miesto teritorijos bendrojo plano pagrindiniu brėžiniu, nustatyta, kad:

- Planuojamos ūkinės veiklos teritorija patenka į pramonės ir sandėliavimo objektų teritoriją, kurioje viena iš galimų tikslinių žemės paskirties naudojimū būdų – komercinės paskirties objektų teritorijos;
- Planuojama ūkinė veikla neprieštarauja Utenos miesto teritorijos bendrojo plano sprendiniams.

Nagrinėjamoje teritorijoje šiuo metu nevykdoma veikla, ji neužstatyta, gretimybėse esanti teritorija nėra apgyvendinta - teritorija, esanti šiaurinėje, rytinėje ir pietinėje planuojamos ūkinės veiklos pusėse nėra užstatyta ar apgyvendinta, vakarinėje planuojamos ūkinės veiklos teritorijos pusėje išsidėsčiusios pramonės ir sandėliavimo veiklą vykdančios įmonės. Planuojamos ūkinės veiklos teritorijoje ar artimoje jos aplinkoje rekreacinių ir kurortinių teritorijų nėra.

Planuojamos ūkinės veiklos gretimybėse esanti teritorijoje nėra tankiai apgyvendinta, artimiausi gyvenamieji namai yra:

- Pramonės g. 17E, Utena, nuo planuojamos ūkinės veiklos teritorijos nutolęs per ~0,38 km į šiaurės vakarus;
- Alyvų g. 3, Mockėnų k., Utenos sen., Utenos r. sav., nuo planuojamos ūkinės veiklos teritorijos nutolęs per ~0,39 km į šiaurės rytus;
- Alyvų g. 5, Mockėnų k., Utenos sen., Utenos r. sav., nuo planuojamos ūkinės veiklos teritorijos nutolęs per ~0,4 km į šiaurės rytus.

Artimiausias visuomeninės paskirties pastatas, viešbutis „Angelas“, esantis Aukštaičių g. 2, Utena, nuo planuojamos ūkinės veiklos teritorijos nutolęs per ~1,17 km į šiaurės vakarus.

5. PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS VEIKSNIŲ, DARANČIŲ ĮTAKĄ VISUOMENĖS SVEIKATAI, TIESIOGINIO AR NETIESIOGINIO POVEIKIO KIEKYBINIS IR KOKYBINIS APIBŪDINIMAS IR ĮVERTINIMAS

5.1. Planuojamos ūkinės veiklos cheminės taršos, galinčios daryti poveikį visuomenės sveikatai, vertinimas

Suskaičiuotos aplinkos oro teršalų pažemio koncentracijos tiek be fono, tiek ir įvertinus foną nei planuojamos ūkinės veiklos teritorijoje, nei artimiausios gyvenamosios aplinkos ore ar prie rekomenduojamos sanitarinės apsaugos zonos ribų neviršija ribinių verčių, nustatytų žmonių sveikatos apsauga. Atsižvelgiant į tai, kad planuojamos ūkinės veiklos metu numatomas vietinis bendras aplinkos oro taršos padidėjimas dėl mobilių taršos šaltinių įtakos yra nežymus (bendras per metus išmetamų teršalų kiekis – 2,63 kg), reikšmingas neigiamas poveikis visuomenės sveikatai dėl teritorijoje manevruojančio autotransporto nebus daromas.

5.2. Galimas planuojamos ūkinės veiklos poveikis visuomenės sveikatai, atsižvelgiant į ūkinės veiklos metu į aplinką skleidžiamus kvapus

Galimas planuojamos ūkinės veiklos poveikis visuomenės sveikatai, atsižvelgiant į planuojamos ūkinės veiklos metu į aplinką skleidžiamus kvapus nėra vertinamas, nes planuojamos ūkinės veiklos metu kvapai neišsiskirs:

- ✓ Kremavimo proceso metu į aplinkos orą išmetamiems teršalams nėra nustatyta kvapo slenksčio vertė;
- ✓ Net ir tuo atveju, jei palaikų kremavimo metu pirminėje degimo kameroje deginant palaikus išsiskirtų kvapas, jis būtų eliminuojamas planuojamos ūkinės veiklos metu kremavimo procese taikant antrinio dujų sudeginimo technologiją, kurios pagalba antrinėje kameroje, palaikant ne žemesnę kaip 850 °C¹ temperatūrą, bus sudeginamos degimo dujos, pagamintos pagrindinėje degimo kameroje.

5.3. Fizinės taršos, galinčios daryti poveikį visuomenės sveikatai, vertinimas

Prognozuojama, kad krematoriumo veiklos sukiamas triukšmo lygis artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje dienos, vakaro ir nakties metu neviršys leidžiamų triukšmo ribinių dydžių, reglamentuojamų ūkinės veiklos objektams pagal HN 33:2011 1 lentelės 4 punktą. Prognozuojama, kad viešojo naudojimo gatvėmis pravažiuojančio ir su krematoriumo veikla susijusio autotransporto sukiamas triukšmo lygis artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje dienos, vakaro ir nakties metu neviršys triukšmo ribinių dydžių, reglamentuojamų pagal HN 33:2011 1 lentelės 3 punktą.

5.4. Kiti reikšmingi planuojamos ūkinės veiklos visuomenės sveikatai įtaką darantys veiksniai

Planuojama ūkinė veikla reikšmingo poveikio visuomenės sveikatai nedarys.

5.5. Ekonominiai, socialiniai, psichologiniai planuojamos ūkinės veiklos visuomenės sveikatai įtaką darantys veiksniai

Visuomenę sudaro įvairių psichologinių tipų, įvairios sveikatos ir socialinės padėties, išsilavinimo žmonės, todėl ir reakcija į aplinką šalia gyvenamosios vietovės gali būti skirtinga. Be to, psichoemocinio poveikio įvertinimui nėra sukurtų ir patvirtintų metodikų. Planuojama ūkinė veikla numatoma pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijoje, žemės sklype, kurio naudojimo būdas – komercinės paskirties objektų teritorijos. Teritorijoje planuojamos vykdyti veiklos pobūdis neprieštarauja Utenos miesto teritorijos bendrojo plano sprendiniams. Artimiausi gyvenamieji namai nuo planuojamos ūkinės veiklos teritorijos nutolę per ~0,38-0,4 km šiaurės rytų ir šiaurės vakarų kryptimis. Įvertinus parengto projekto sprendinius – projektuojamo pastato architektūrą, tankių pavienių želdinių aplink projektuojamą pastatą išsidėstymą ir projektuojamo pastato aukštį, projektuojamas krematoriumas neturėtų išsiskirti iš aplink esančių pastatų ir kitų statinių. Visų į planuojamos ūkinės veiklos teritoriją atvežamų numatomų kremuoti palaikų krovos darbai bus vykdomi pastato viduje. Atsižvelgiant į aukščiau pateiktą informaciją ir įvertinus tai, kad planuojamo krematoriumo vieta parinkta strategiškai patogioje vietoje, bei tai, kad planuojamos ūkinės veiklos metu bus įdiegiamos priemonės, kuriomis siekiama sumažinti galimą neigiamą įtaką visuomenės psichologinei sveikatai, galima daryti išvadą, kad numatomas krematoriumas neturės neigiamo psichologinio poveikio visuomenės sveikatai, psichologinis poveikis dėl kraštovaizdžio pakeitimo nėra numatomas. Remiantis Užimtumo tarnybos prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pateikiama informacija 2022 m. gegužės

¹ Vadovaujantis Naujosios Zelandijos, New Plymouth Rajono Tarybos parengtoje krematorių veiklos monitoringo programos 2010-2013 metų ataskaita (ISSN: 0114-8184), kurioje nurodoma, kad prie 850 °C temperatūros visi kvapai yra sunaikinami.

mėn. nedarbo lygis (DAG mėnesio pabaigoje) Utenos rajono savivaldybėje siekė 9,1 %. Planuojama, kad pradėjus veiklą bus sukurta iki 4 darbo vietų. Manoma, kad dėl įmonės veiklos sukuriamos darbo vietos visuomenei darys teigiamą ekonominį, socialinį ir psichologinį poveikį.

6. PRIEMONIŲ, KURIOS PADĖS IŠVENGTI AR SUMAŽINTI NEIGIAMĄ PLANUOJAMOS ŪKINĖS VEIKLOS POVEIKĮ VISUOMENĖS SVEIKATAI, APRAŠYMAS BEI JŲ PASIRINKIMO ARGUMENTAI

Planuojama ūkinė veikla visuomenės sveikatai neigiamo poveikio neturės, todėl papildomos priemonės jam mažinti nenumatomos.

7. ESAMOS VISUOMENĖS SVEIKATOS BŪKLĖS ANALIZĖ

7.1. Vietovės gyventojų demografiniai rodikliai

Išanalizavus Utenos r. sav. bei Lietuvos demografinius rodiklius, matyti, kad dauguma demografinių rodiklių yra panašūs. Didžiausias skirtumas pastebimas pagal gyventojų gimstamumo, mirtingumo (pagal lytį), gyventojų pasiskirstymą atskirai pagal 5 metų amžiaus grupes rodikliuose.

7.2. Gyventojų sergamumo rodiklių analizė

Išanalizavus Utenos r. sav. bei Lietuvos sergamumo rodiklius, matyti, kad dauguma rodiklių yra panašūs.

7.3. Gyventojų rizikos grupių populiacijoje analizė

Populiacija – tai žmonių grupių, kurios skiriasi savo jautrumu žalingiems sveikatai veiksniams, visuma. Žmonių grupės jautrumą sveikatai darantiems įtaką veiksniams lemia keli faktoriai: amžius, lytis, esama sveikatos būklė.

Atliekant poveikio visuomenės sveikatai įvertinimą galima išskirti dvi pagrindines rizikos grupes:

- 1) Dirbantieji, tai grupė žmonių, kurie darbo sutartyje nustatytą laiką dirba galimos padidintos emocinės įtampos, fizikinių, cheminių bei ergonominių rizikos veiksnių sąlygomis.
- 2) Gyventojai, tai grupė asmenų, gyvenančių arčiausiai nagrinėjamos teritorijos. PŪV veiklos galimas poveikis visuomenės grupėms pateiktas 7.3.1 lentelėje.

7.3.1 lentelė. Planuojamos ūkinės veiklos galimas poveikis visuomenės grupėms

<i>Visuomenės grupės</i>	<i>Veiklos rūšys ar priemonės, taršos šaltiniai</i>	<i>Grupės dydis (asm. skaičius)</i>	<i>Poveikis: teigiamas (+) neigiamas (-)</i>	<i>Komentarai ir pastabos</i>
1	2	3	4	5
1. Veiklos poveikio zonoje esančios visuomenės grupės (vietos populiacija)	Triukšmas, oro tarša	Remiantis Lietuvos statistikos departamento duomenimis Utenos mieste 2011 metais gyveno 28 997 gyventojai	0	Neigiamas poveikis artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje dėl planuojamos ūkinės veiklos nenumatomas
2. Darbuotojai	Krematoriumo statyba ir eksploatavimas	4 darbuotojai	0	Bus atliekamas darbo vietų profesinės rizikos vertinimas
3. Veiklos produktų vartotojai	Krematoriumo statyba ir eksploatavimas	Neapibrėžtas skaičius	+	Teikiama artimųjų palaikų kremavimo paslauga
4. Mažas pajamas turintys asmenys	0	0	nevertinta	0
5. Bedarbiai	Krematoriumo statyba ir eksploatavimas	4 darbuotojai	+	Galimybė įsidarbinti
6. Etninės grupės	0	0	nevertinta	0
7. Sergantys tam tikromis ligomis (lėtinėmis priklausomybės ligomis ir pan.)	0	0	nevertinta	0
8. Neįgalieji	0	0	nevertinta	0
9. Vieniši asmenys	0	0	nevertinta	0
10. Prieglobsčio ieškantys ir emigrantai, pabėgėliai	0	0	nevertinta	0
11. Benamiai	0	0	nevertinta	0
12. Kitos populiacijos grupės (areštuotieji, specialių profesijų asmenys, atliekantys sunkų fizinį darbą ir pan.)	0	0	nevertinta	0
13. Kitos grupės (pavieniai asmenys)	0	0	nevertinta	0

7.4. Gyventojų demografinių ir sveikatos rodiklių palyginimas su visos populiacijos duomenimis

Gyventojų demografinių ir sveikatos rodiklių palyginimas su visos populiacijos duomenis pateiktas 7.1 ir 7.2 poskyriuose.

7.5. Planuojamos ūkinės veiklos poveikis visuomenės sveikatos būklei

Planuojama ūkinė veikla visuomenės sveikatai neigiamo poveikio neturės. Planuojamos ūkinės veiklos metu galimas vietinis triukšmo ir aplinkos oro taršos padidėjimas dėl automobilių transporto manevravimo teritorijoje bei veiklos technologinio proceso. Suskaičiuotos aplinkos oro teršalų koncentracijos artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje ir ties rekomenduojamos sanitarinės apsaugos zonos ribomis neviršija ribinių verčių, nustatytų žmonių sveikatos apsaugai. Atsižvelgiant į tai, kad planuojamos ūkinės veiklos metu numatomas vietinis bendras aplinkos oro taršos padidėjimas dėl mobilių taršos šaltinių įtakos yra nežymus (bendras per metus išmetamų teršalų kiekis – 2,63 kg), reikšmingas neigiamas poveikis visuomenės sveikatai dėl teritorijoje manevruojančio autotransporto nebus daromas. Suskaičiuotas planuojamos ūkinės veiklos ir autotransporto sukeliamas triukšmo lygis artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje ir ties rekomenduojamos sanitarinės apsaugos zonos ribomis neviršys HN 33:2011 1 lentelės 3 ir 4 punktuose nustatytų ribinių dydžių.

8. SANITARINĖS APSAUGOS ZONOS RIBŲ NUSTATYMO ARBA TIKSLINIMO PAGRINDIMAS

Remiantis Lietuvos Respublikos Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 3 priedo 2 lentelės 10 punktu, krematoriumui yra nustatoma normatyvinė sanitarinės apsaugos zona 200 m. Į normatyvinę sanitarinės apsaugos zoną, kai neatliekamas PVSV, (SAZ ribos pažymėtos nuo teritorijoje planuojamų taršos šaltinių) patenka 25 žemės sklypai, daugumą jų – kitos paskirties (pramonės ir sandėliavimo, komercinės paskirties objektų) žemės sklypai. Į normatyvinės SAZ ribas (200 m), kai poveikio visuomenės sveikatai vertinimas nebūtų atliekamas, gyvenamieji namai ir gyvenamoji aplinka, visuomeninės paskirties pastatai ir jų aplinka nepatenka. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros 2002 m. gegužės 16 d. įstatymu Nr. IX-886, 24 straipsnio 3 punktu - ūkinei veiklai ir (ar) objektams, kuriems nustatomos sanitarinės apsaugos zonos, sanitarinės apsaugos zonų dydis nurodytas Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme arba šis dydis nustatomas planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ir planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo dokumentuose, atlikus poveikio visuomenės sveikatai vertinimą. Atlikus planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimą ar planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimą, įvertinus konkrečios ūkinės veiklos galimą poveikį visuomenės sveikatai, Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nurodytas ar poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metu nustatytas sanitarinės apsaugos zonų dydis gali būti sumažintas arba padidintas planuojamos ūkinės veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ir planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo dokumentuose. Šioje PVSV ataskaitoje apskaičiuotos rekomenduojamos (patikslintos) SAZ ribos, įvertinus planuojamą ūkinę veiklą, nustatytos pagal suskaičiuotą aplinkos oro taršos ir triukšmo lygį. Rekomenduojamos SAZ plotas yra 1,4398 ha. Rekomenduojamos sanitarinės apsaugos zonos ribos apima visą žemės sklypą, kuriame planuojama vykdyti ūkinę veiklą. Į rekomenduojamos SAZ ribas gyvenamieji namai ir gyvenamoji aplinka, visuomeninės paskirties pastatai ir jų aplinka nepatenka.

9. POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO METODŲ APRAŠYMAS

9.1. *Panaudoti kiekybiniai ir kokybiniai poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metodai ir jų pasirinkimo pagrindimas*

PVSV atliktas vadovaujantis Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo metodiniais nurodymais, patvirtintais Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. liepos 1 d. įsakymu Nr. V-491.

Panaudoti kiekybiniai ir kokybiniai vertinimo metodai:

- Informacijos surinkimas ir apdorojimas;
- Demografijos, sergamumo duomenų rinkimas, statistinis apdorojimas ir analizė;
- Triukšmo taršos modeliavimas;
- Aplinkos oro taršos skaičiavimas;
- Sveikatai darančių veiksnių kokybinis įvertinimas.

Vertinant vietovės demografinius bei sveikatos rodiklius buvo remtasi Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Lietuvos sveikatos informacijos centro rodiklių duomenų bazių duomenimis. Atliekant triukšmo sklaidos skaičiavimus buvo naudota kompiuterinė programa *CadnaA*. Programos galimybės leidžia modeliuoti pačius įvairiausius scenarijus, pasirenkant vieno ar kelių tipų triukšmo šaltinius (mobilūs - keliai, geležinkeliai, oro transportas, taškiniai - pramonės įmonės ir kt.), įvertinant teritorijos reljefą, sudėtingas kelių bei tiltų konstrukcijas ir pan. Programa taip pat įvertina ir prieštriukšmines priemones, jų konstrukcijas bei parametrus (aukštį, atspindžio nuostolį decibelais arba absorbcijos koeficientą ir t.t.). Vienas iš programos privalumų yra tas, kad triukšmo sklaida skaičiuojama remiantis Europos Sąjungos patvirtintomis metodikomis (kelių transportui – NMPB-Routes-96, pramonei – ISO 9613, geležinkeliams – SRM II ir CNOSSOS-EU, bei oro transportui – ECAC. Doc. 29). Triukšmo lygio skaičiavimai gali būti atliekami pagal dienos, vakaro, nakties transporto eismo intensyvumą, taškinių triukšmo šaltinių skleidžiamą triukšmą, taip pat galima atlikti skirtingų scenarijų (eismo intensyvumas, greitis, sunkiųjų ir lengvųjų transporto priemonių procentinė dalis skaičiuojamame sraute) skaičiavimą ir palyginti rezultatus. Atliekant aplinkos oro teršalų iš mobilių taršos šaltinių skaičiavimą remtasi Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. gruodžio 13 d. įsakymu Nr. 395 „Dėl į atmosferą išmetamo teršalų kiekio apskaičiavimo metodikų sąrašo patvirtinimo ir apmokestinamų teršalų kiekio nustatymo asmenims, kurie netvarko privalomosios teršalų išmetimo į aplinką apskaitos“ (Žin., 1999, Nr. 108-3159; 2005, Nr. 92-3442) patvirtinto į atmosferą išmetamo teršalų kiekio apskaičiavimo metodikų sąrašo (toliau Metodikų sąrašas) 35 punkte nurodytos Europos aplinkos agentūros į atmosferą išmetamų teršalų apskaitos naujausios 2019 metų metodikos (anglų kalba – EMEP/EEA air pollutant emission inventory guidebook 2019) 1.A.3.b.i-iv skyriumi „Road transport 2019“. Aplinkos oro teršalų sklaidos skaičiavimai atlikti naudojant AERMOD View matematinį modelį (Lakes Environmental Software, Kanada). AERMOD View programa – tai naujos kartos oro taršos modeliavimo programa, sukurta remiantis JAV Aplinkos apsaugos agentūros reikalavimais. Programos galimybės leidžia įvertinti skirtingų aplinkos oro taršos šaltinių (taškinių, ploto, linijinių) išskiriamų teršalų koncentracijas. Skaičiavimo metu galima įvertinti nagrinėjamos teritorijos geografinę platumą, paviršiaus šiurkštumą bei pagrindinius meteorologinius parametrus: vyraujančią vėjo kryptį bei greitį, oro temperatūrą bei debesuotumą. AERMOD View modelis taip pat leidžia įvertinti nagrinėjamos vietovės reljefą ir statinių aukštingumą. Tam tikslui naudojama AERMAP paprogramė. Lietuvos mastu dažniausiai naudojami globalūs SRTM3 (Shuttle Radar Topography Mission) reljefo skaitmeniniai duomenys. Šių duomenų rezoliucija siekia 90 m. AERMOD View modelis yra įtrauktas į LR Aplinkos ministerijos rekomenduojamų modelių, skirtų vertinti poveikį aplinkai, sąrašą. Gauti

POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO ATASKAITOS SANTRAUKA

Krematoriumo statyba ir eksploatavimas,

Pramonės g. 27A, Utena, Utenos miesto sen., Utenos r. sav.

rezultatai lyginami tiek su Europos Sąjungos, tiek su Lietuvos Respublikos teisės aktų bei norminių dokumentų reikalavimais. Dalis kremavimo metu į aplinkos orą išsiskiriančių teršalų buvo apskaičiuoti vadovaujantis Europos aplinkos agentūros į atmosferą išmetamų teršalų apskaitos naujausios 2019 metų metodikos (anglų kalba – The latest published version of EMEP/EEA air pollutant emission inventory guidebook) 5.C.1.b.v skyriumi „Cremation“.

9.2. Galimi vertinimo netikslumai ar kitos vertinimo prielaidos

Utenos rajono savivaldybės gyventojų demografiniai, mirtingumo bei sergamumo duomenys gali netiksliai atspindėti nagrinėjamos teritorijos gyventojų duomenis. Vietinių gyventojų sergamumo bei mirtingumo rodikliai išsamiai nenagrinėti, nes prognozuojama, kad ūkinė veikla nedarys reikšmingo poveikio gyventojų sveikatai, taip pat gyventojų sergamumo ar mirtingumo rodiklių pokyčiams. Triukšmo sklaida modeliuojama *CadnaA* programa, kurioje įdiegtos triukšmo skaičiavimo metodikos, patvirtintos Europos Parlamento ir Komisijos direktyva 2002/49/EB, o rezultatų atitikimas realiai situacijai priklauso nuo skaičiavimo standarto ir įvesties duomenų tikslumo. Aplinkos oro teršalų iš stacionarių ir mobilių taršos šaltinių skaičiavimams atlikti buvo naudota tam skirta metodika. Matematiniai skaičiavimų bei tyrimų metodai yra pakankamai tikslūs ir objektyvūs. Įvertinus tai, kad skaičiavimai buvo atlikti pagal metodinius nurodymus, laikoma, kad gauti rezultatai neviršija leistinų neapibrėžčių. Aplinkos oro teršalų sklaidos skaičiavimai atlikti naudojant AERMOD View matematinį modelį. Šis Gauso tipo modelis remiasi ribinio sluoksnio panašumo teorija, kuri padeda apibrėžti tolydžius turbulencijos ir dispersijos koeficientus, o tai leidžia geriau įvertinti dispersiją skirtinguose išmetimo aukščiuose. Skaičiuojant teršalų dispersiją, reikalinga turėti daug duomenų apie teršalų išmetimus ir vietovės meteorologines sąlygas. AERMOD algoritmai yra skirti pažemio sluoksniui, vėjo, turbulencijos ir temperatūros vertikaliniams profiliams, taip pat valandos vidurkių koncentracijoms (nuo 1 iki 24 val., mėnesio, metų) apskaičiuoti, vietovės tipams įvertinti. Oro taršos modeliavime galimos paklaidos daugiausia susijusios su ilgalaikių meteorologinių duomenų seka, todėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2008/50/EB "Dėl aplinkos oro kokybės ir švaresnio oro Europoje" I priede pagrindiniams oro teršalams yra nustatytos neapibrėžčių ribos. Laikoma, kad modeliavimo rezultatai, gauti AERMOD View programa, neviršija leistinų neapibrėžčių.

10. POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO IŠVADOS

- 1) Suskaičiuotos planuojamos ūkinės veiklos sukeliamas triukšmo lygis artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje ir prie rekomenduojamos sanitarinės apsaugos zonos ribų neviršys HN 33:2011 1 lentelės 4 punkte nustatytų ribinių dydžių;
- 2) Suskaičiuotos transporto įtakojamas triukšmo lygis artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje neviršys HN 33:2011 1 lentelės 3 punkte nurodytų ribinių dydžių;
- 3) Suskaičiuotos aplinkos oro teršalų pažemio koncentracijos tiek be fono, tiek ir įvertinus foną nei planuojamos ūkinės veiklos ir rekomenduojamos sanitarinės apsaugos zonos, nei artimiausios gyvenamosios aplinkos ore neviršija ribinių verčių, nustatytų žmonių sveikatos apsaugai;
- 4) Atsižvelgiant į tai, kad planuojamos ūkinės veiklos metu numatomas vietinis bendras aplinkos oro taršos padidėjimas dėl mobilių taršos šaltinių įtakos yra nežymus (bendras per metus išmetamų teršalų kiekis – 2,63 kg), reikšmingas neigiamas poveikis visuomenės sveikatai dėl teritorijoje manevruojančio autotransporto nebus daromas.

11. SIŪLOMOS SANITARINĖS APSAUGOS ZONOS RIBOS

UAB „Amenus“ krematoriumo statybos ir eksploatavimo veiklai apskaičiuotos rekomenduojamos SAZ ribos, įvertinus planuojamą ūkinę veiklą, nustatytos pagal suskaičiuotas aplinkos oro taršos ir ūkinės veiklos dienos, vakaro ir nakties triukšmo lygį. Rekomenduojamos SAZ plotas yra 1,4398 ha. Į rekomenduojamos SAZ ribas gyvenamieji namai ir gyvenamoji aplinka, visuomeninės paskirties pastatai ir jų aplinka nepatenka.

12. REKOMENDACIJOS DĖL POVEIKIO VISUOMENĖS SVEIKATAI VERTINIMO STEBĖSENOS, EMISIJŲ KONTROLĖS IR PAN.

Lietuvos Respublikos Triukšmo valdymo įstatymas nereglamentuoja triukšmo šaltinių valdytojo pareigos vykdyti triukšmo monitoringą. Įstatymas nustato, kad triukšmo šaltinių valdytojas privalo laikytis nustatytų triukšmo ribinių dydžių ir užtikrinti, kad naudojamų įrenginių triukšmo lygis neviršytų vietovei, kurioje naudojami triukšmo šaltiniai, nustatytų triukšmo ribinių dydžių. Aplinkos oro taršos kontrolę numatoma vykdyti pagal Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. rugsėjo 16 d. įsakymu Nr. D1-546 „Dėl Ūkio subjektų aplinkos monitoringo nuostatų patvirtinimo“ (Žin. 2009, Nr. 113-4831 ir vėlesni pakeitimai) patvirtintais „Ūkio subjektų aplinkos monitoringo nuostatais“. Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo stebėseną netikslinga, nes neigiamas poveikis visuomenės sveikatai nenustatytas.